2012.gada 15.novembra spriedums Nr.A-01962-12/34 lietā par administratīvo pārkāpumu, t.i., par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, un par Dobeles novada administratīvās komisijas 2011.gada 9.novembra lēmuma Nr.D41180 atcelšanu

Lieta Nr.142283011
1-1962-12/34

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2012.gada 15.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Apšeniece,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai – *S.V.*,
iestādes – Dobeles novada administratīvās komisijas pārstāvei *I.P.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja *S.V.*, personas kods */personas kods/*, sūdzību par Dobeles novada administratīvās komisijas 2011.gada 9.novembra lēmumu Nr.D41180.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 27.oktobrī Dobeles novada pašvaldības policijas inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.CU305077 (turpmāk – protokols) par to, ka *S.V.*, būdama nekustamā īpašuma */adrese/* īpašniece, nav piedalījusies pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, nenoslēdzot līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kuram ir līgums ar Dobeles novada pašvaldību.

Dobeles novada administratīvās komisijas (turpmāk – komisija) 2011.gada 9.novembra lēmumā Nr.D41180 (turpmāk – Lēmums) konstatēts, ka *S.V.* ir pārkāpusi Dobeles novada domes 2010.gada 21.janvāra saistošos noteikumus Nr.4 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu" (turpmāk – Saistošie noteikumi), izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 75.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. *S.V.* uzlikts naudas sods Ls 50 apmērā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, 2011.gada 8.decembrī *S.V.* vērsusies ar sūdzību Administratīvajā rajona tiesā. Sūdzībā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Līdz šim *S.V.* bija likumpaklausīga un pildīja visus pašvaldības saistošos noteikumus un prasības attiecībā uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kā arī piedalījās sabiedriskajos pasākumos un talkās.

[2.2] 2011.gada 14.jūnijā *S.V.* noslēdza ar SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kas bija nekvalitatīvs. Visu līguma darbības laiku konteiners netika izsniegts, telefoniski paskaidrojot, ka atkritumus iespējams izmest jebkurā no Dobeles novadā esošajiem konteineriem. Tuvākais konteiners atrodas 1,8 km attālumā no *S.V.* mājas, vairākas reizes arī tas bija pilns un atkritumus izmest nebija iespējams. Atkritumu maisus *S.V.* veda uz Rīgu.

Lai gan SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" visu līguma darbības laiku neveica savus pienākumus, tomēr rēķinus par sadzīves atkritumu izvešanu turpināja izrakstīt reizi trīs mēnešu periodā. Ņemot vērā minēto, 2011.gada 20.septembrī *S.V.* vienpusēji lauza noslēgto līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, tomēr saņēma kārtējo rēķinu par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 31.decembrim.

Pāris dienas pēc tam, kad *S.V.* telefoniski bija izteikusi neapmierinātību par šo rēķinu un atgādinājusi, ka līgums ar SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" ir lauzts, pie viņas ieradās policijas inspektors un sastādīja protokolu.

[2.3] Komisija neuzklausīja *S.V.* paskaidrojumus, norādot, ka tie viņus neinteresē. Lēmums jau iepriekš bija sagatavots. Komisija vispusīgi un objektīvi nenoskaidroja visus administratīvā pārkāpuma apstākļus, kā arī nenoskaidroja cēloņus, kas veicināja administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[2.4] No Lēmuma nav saprotams uzliktais pienākums, jo nav norādīta piemērotā naudas soda valūta.

[2.5] Pēc piecu mēnešu ilga perioda 2011.gada 15.novembrī SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" pie *S.V.* mājas tomēr novietoja atkritumu savākšanas konteineru. 2011.gada 22.novembrī *S.V.* vērsās SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" ar piedāvājumu noslēgt sadzīves atkritumu savākšanas līgumu un izteica prasību atmaksāt nepamatoti iekasēto naudu par nesniegto pakalpojumu – sadzīves atkritumu izvešanu.

[3] 2012.gada 30.janvārī tiesā saņemts komisijas paskaidrojums, kurā komisija sūdzību neatzīst un norāda, ka *S.V.* neapmierinātībai ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāja rīcību un piedāvātā līguma nosacījumiem ir civiltiesisks raksturs. Izskatot lietu, komisija noskaidroja cēloņus un apstākļus, kuri veicināja administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, un par *S.V.* pretenzijām informēja sadzīves atkritumu apsaimniekotāju un Dobeles novada domes priekšsēdētāju. *S.V.* tika paskaidrots, ka strīds ar atkritumu apsaimniekotāju ir jārisina rakstiski, savstarpēji vienojoties, bet, ja tas nav iespējams, – tiesā civiltiesiskā kārtībā. *S.V.* uzskatīja, ka komisijai ir jāiesaistās problēmas risināšanā. 2011.gada 24.novembrī pašvaldība tika iepazīstināta ar *S.V.* iesniegumu atkritumu apsaimniekotājam grozīt līguma nosacījumus. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu *S.V.* noslēdza 2011.gada 22.decembrī.

[4] Tiesas sēdē *S.V.* uzturēja sūdzību.

Komisijas pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[5] LAPK 75.panta otrā daļa paredz, ka par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem (..).

S.V. par minētās normas pārkāpumu uzlikts naudas sods Ls 50 apmērā.

[6] Lietā nav strīds par protokolā *(lietas 6.lapa)* konstatētajiem apstākļiem, tostarp, ka *S.V.* ir nekustamā īpašuma */adrese/* īpašniece. Tāpat arī lietā nepastāv strīds par to, ka laika periodā no 2011.gada 23.oktobra (mēnesi pēc līguma uzteikšanas) *(lietas 30.lapa)* līdz 22.decembrim (jauna līguma noslēgšanas datums) *(lietas 33.lapa) S.V.* ar pašvaldības izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju nebija līguma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

S.V. argumenti par Lēmuma prettiesiskumu balstīti uz to, ka 2011.gada 14.jūnijā noslēgtais sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgums *(lietas 7.lapa)* bija nekvalitatīvs un SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" to nepildīja. Šī apstākļa dēļ *S.V.* līgumu vienpusēji lauza.

[7] Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu

apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 6.punkts definē, ka atkritumu radītājs ir ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības. Saistošo noteikumu 4.1.apakšpunkts paredz sadzīves atkritumu radītājam pienākumu iekļauties pašvaldības kopējā atkritumu savākšanas sistēmā, savākt (ja nepieciešams, arī šķirot) radītos sadzīves atkritumus, bet 4.2.apakšpunkts noteic atbildību par atkritumu savākšanu un izvešanu no sava īpašuma un pienākumu noslēgt līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kuram ir līgums ar pašvaldību.

Izvērtējot tiesību normas sistēmiski, tiesa secina, ka atkritumu radītājiem ir noteikts obligāts pienākums iekļauties atkritumu apsaimniekošanas sistēmā. Šis pienākums īstenojams, noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību. Konkrētajā gadījumā Dobeles novada teritorijā līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pašvaldība ir noslēgusi ar SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi". Tātad visiem atkritumu radītājiem Dobeles novada teritorijā ir pienākums slēgt līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu ar SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi", tādejādi apstiprinot savu dalību pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā.

Tā kā *S.V.* protokola sastādīšanas brīdī nebija noslēgts līgums ar pašvaldības izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi", tiesa secina, ka *S.V.* neievēroja normatīvajos aktos noteiktās prasības iekļauties kopējā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā. Tiesa atzīst, ka komisija *S.V.* rīcībā pamatoti konstatēja LAPK 75.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu.

[8] Atbilstoši LAPK 22.pantam administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Saskaņā ar LAPK 21.panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Tiesa nekonstatē, ka komisija būtu vērtējusi, vai izdarītais pārkāpums nav maznozīmīgs. Vienlaikus komisijai nepastāvēja šķēršļi nodibināt, ka Lēmuma pieņemšanas brīdī *S.V.* pieļautais pārkāpums ilgst vien pusmēnesi un par šo periodu nav arī iestājies pakalpojuma apmaksas termiņš, no kura varētu secinātu, ka *S.V.* pakalpojumu neapmaksās.

Tādejādi tiesa uzskata, ka komisijai, vispusīgi un objektīvi noskaidrojot lietā esošos apstākļus, pastāvēja iespēja administratīvā soda mērķi sasniegt, aprobežojoties ar mutvārdu brīdinājuma izteikšanu *S.V.* Tiesas vērtējumā pats administratīvās lietvedības uzsākšanas fakts *S.V.* ir bijis pietiekami nozīmīgs, lai audzinātu viņu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, veicinātu tiesībpaklausību un turpmāk atturētu no likumpārkāpumu izdarīšanas. Minēto tiesas secinājumu apstiprina *S.V.* rīcība, 2011.gada 22.decembrī noslēdzot ar SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi" jaunu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu, 289.[13]panta sesto daļu, 289.[17]panta pirmo daļu, 289.[18]panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Dobeles novada administratīvās komisijas 2011.gada 9.novembra lēmumu Nr.D41180 un izbeigt lietu par *S.V.* saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta otro daļu, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese L.Apšeniece